

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/420/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210004
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312210004.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľky POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 4C/212/2012-68 zo dňa 12. septembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh zamietol ako i nadväzujúcom výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

V nenapadnutom výroku ponecháva rozhodnutie nedotknuté.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol navrhovateľkin návrh a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Takisto zamietol návrh na prerušenie konania.

Mal za to, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu. Navrhovateľka nepreukázala splnenie ani jednej podmienky, ktorú zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť odporkyne za vzniknutú škodu. O trovách rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., no keďže si odporkyňa ako úspešná účastníčka právo na náhradu trov uplatnila, no nevyčíslila a zo spisu jej nevyplývajú súd jej náhradu trov nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie v zákonnej lehote navrhovateľka. Namietala, že riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania, uviedla dôležité dôvody a predložila súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemohol vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľky. V ďalšom poukázala na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti upozornil i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Trnave, v rozhodnutí sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17. 10. 2012, kde v právne a skutkovo zhodnej veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. Súd podľa jej názoru rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľke ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľka ako strana v konaní nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sama nemala možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Namietala skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Súd pri rozhodovaní vychádzal z právneho záveru, že Exekučný poriadok neustanovuje lehotu 15 dní na

rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Uvedený záver neobstojí. Je síce pravdou, že Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 2 výslovne upravuje len, že súd vydá poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonane exekúcie alebo návrhu na vykonanie návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Z uvedenej dikcie však nevyhnutne vyplýva, že súd je povinný preskúmať súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom v lehote 15 dní a dospieť k jednoznačnému záveru, či poverenie vydá alebo nevydá. Konajúci súd rozhodol bez toho, aby vo veci vykonal dokazovanie zákonným spôsobom a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie. Práve na preukázanie výšky škody a príčinnej súvislosti navrhovateľka navrhla vykonanie dokazovania, ktoré súd nevykonal. Uvedeným postupom došlo k odňatiu možnosti navrhovateľke konať pred súdom a došlo k zásahu do práva na spravodlivý súdny proces. Záverom navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

K podanému odvolaniu sa odporkyňa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok vo výroku, ktorým návrh zamietol ako i v nadväzujúcom výroku o trovách konania podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V nenapadnutom výroku, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednaciacia zásada. Prejednaciacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľky, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľka v danom prípade nepožiadala o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľka mohla požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko ak navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonnú sudkyňu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., podľa názoru odvolacieho súdu v aktuálnom konaní nie sú zistené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonnej sudkyne. Ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pokiaľ navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonnú sudkyňu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonnej sudkyne.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávajúce, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávajúce konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávajúceho pri odročovaní pojednávajúceho. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávajúce listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávajúce, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávajúceho.

V danej veci bolo nariadené pojednávajúce na presný termín v sídle súdu prvého stupňa, pričom navrhovateľka bola riadne na toto pojednávajúce predvolaná, no bez ospravedlnenia sa nedostavila, i keď podala návrh na zrušenie pojednávajúceho z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazerať do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávajúce. Na pojednávajúce sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávajúce vykonával dôkazy navrhované navrhovateľkou a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávajúceho, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ okresný súd v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľke ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a EŠLP. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaného dokazovania a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a EŠLP.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní tvrdila, že súd prvého stupňa konštatoval, že ňou namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, odvolací súd zdôrazňuje, že nedošlo k vydaniu poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, nakoľko v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (účinnom ku dňu podania návrhu na začatie exekúcie) nebola stanovená lehota pre vydanie poverenia (prípadne uznesenia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia), pokiaľ bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok.

S poukazom na ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Neušlo pozornosť odvolacieho súdu, že prvostupňový súd postupoval v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1.1.2013 a aplikoval novú právnu úpravu. Treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa správne uviedol, že prípadné prietahy v konaní môže konštatovať jedine Ústavný súd, prípadne Európsky súd pre ľudské práva, všeobecný súd nie je oprávnený túto otázku riešiť. Uvedené platilo tak pred novelou zákona č. 514/2003 Z. z., vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z., ako i po nej. Zákonodarca novelizovaným znením § 9 ods. 2 iba zabezpečil jednotnosť jeho výkladu.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, resp. jej ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.